

Yksityisen varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelma 2019 - 2020

Päiväkoti Poiju

Helsinki

Toimintasuunnitelman rakenne

- Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelman laatiminen
- Työtämme ohjaavat arvot
- Lapsen varhaiskasvatuksen aloittaminen
- Oppimisympäristö
- Yksikön toimintakulttuurin kuvaus, toimintakauden keskeiset periaatteet ja kehittämiskohde
- Laaja-alainen osaaminen
- Oppimisen alueet
- Yhteistyö ja viestintä
- Dokumentointi, arviointi ja kehittäminen

Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelman laatiminen

Päiväkoti Poijun toimintasuunnitelma perustuu Opetushallituksen antamiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin 2018 sekä Helsingin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan 2019.

Toimintasuunnitelmassa kuvataan, miten varhaiskasvatusta toimipisteessä tai yksikössä pedagogisesti käytännössä toteutetaan. Toimintasuunnitelma on ytimekäs käytännön varhaiskasvatustoiminnan kuvaus.

Yksikön toimintasuunnitelma laaditaan toimintakaudelle ja siihen kirjataan toimintakauden varhaiskasvatuksen painopistealueet ja kehittämiskohteet.

Jokaiselle lapselle laaditaan yhdessä perheen kanssa Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma.

Ryhmäkohtainen toiminnan suunnittelu perustuu lapsen varhaiskasvatuksen suunnitelmaprosessista saatuun tietoon, yksikön toimintasuunnitelmaan, Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmaan sekä Vasu-perusteisiin.

Työtämme ohjaavat yhteiset arvot

- Päiväkoti Poijun varhaiskasvatus perustuu Vasu-perusteissa määritellyille arvoille sekä Helsingin [Helsingin kaupungin strategiaan 2017-2021](#)

Vasuperusteissa määritellyt arvot:

- Lapsuuden itseisarvo
- Ihmisenä kasvaminen
- Lapsen oikeudet
- Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus
- Perheiden monimuotoisuus
- Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Lapsen varhaiskasvatuksen aloittaminen

- Vasoissa on päiväkodin kaksitoista nuorinta lasta. Laamojen ikäjakauma on noin 3-5-vuotiaat. Guanakoissa ovat päiväkodin esikoululaiset ja vanhimmat viisivuotiaat. Alpakat on satelliittiryhmä, jossa lapset ovat iältään 1-6-vuotiaita.
- Lapsen aloittaessa päiväkodissa vanhemmille varataan aika aloituskeskusteluun, jonka pohjalta lapselle suunnitellaan tutustumisaikataulu. Muutaman kuukauden kuluttua ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja pitää vasu-keskustelun, jonka mukaisesti lapsen kasvatusta, hoitoa ja opetusta suunnitellaan.
- Vasut päivitetään vuosittain marraskuun loppuun mennessä.
- Kaikissa ryhmissä on yhteiset arjen tavat ja käytänteet, jotka helpottavat sekä loma-aikojen toimintaa että ryhmästä toiseen siirtymistä. Kun lapsi vaihtaa ryhmää päiväkodin sisällä, henkilökunta huolehtii tarvittavan tiedon siirtymisestä lapsen mukana. Siirtymätilanteessa voidaan aloittaa pehmeällä laskulla eli jäädään aamusta joksikin aikaa leikkimään uuteen ryhmään. Uudessa ryhmässä vietettyä aikaa pidennetään vähitellen päivittäin lapselle sopivalla vauhdilla.

Oppimisympäristö

Oppimista tapahtuu kaikkialla, joten oppimisympäristöjä ovat kaikki tilat joissa päivän aikana olemme, sisällä tai ulkona. Ryhmät sijaitsevat kerrostalojen kivijalassa, erillisissä ryhmätiloissa. Tiloihin on luotu oppimiseen innostavat ympäristöt, pelit, kirjat, rakenteluleikit, liikuntavälineet yms. ovat lasten käytössä.

Kaikilla ryhmillä on oma viikkosuunnitelma, johon kuuluu Aistiseikkailu-toiminta, musiikkileikkikoulu ikäryhmittäin, ulkoilua, liikuntaleikkikoulun ohjelmaa mukailevaa toimintaa ikäryhmittäin sekä muuta lasten tarpeista ja toiveista nousevaa toimintaa. Päivät alkavat aamupiirillä noin klo 9, josta jatketaan viikko-ohjelman mukaiseen päivittäiseen toimintaan. Hyödynnämme toiminnallisina menetelminä ryhmä- ja pari työskentelyä muun muassa musiikissa ja liikunnassa.

Käytämme liikuntaan ja liikkumiseen Vuosaaren urheilutalon tatamia sekä luisteluun Vuosaaren jäähallia ja luonnonjäitä. Lähialueiden metsät, puistot ja kirjasto ovat ahkerassa käytössä. Liikumme ja retkeilemme paljon ja opetamme lapsia liikkumaan luonnossa ja liikenteessä. Kutsumme päiväkotiin myös musiikki- ja teatteriesityksiä sekä käymme mahdollisuuksien mukaan ulkopuolisissa tilaisuuksissa Vuotalossa ja vastaavissa paikoissa tilanteen ja tarpeen mukaan.

Pedagogisia painotusalueita Poijussa ovat musiikki- ja liikuntakasvatuksen ohella terveellinen ruokavalio ja tunteiden nimeäminen. Painotamme myös hyviä ja toisia kunnioittavia tapoja sekä omista ja toisten tavaroista huolehtimista. Meille tärkeää ovat myös hyvät ystävyyssuhteet ja opetamme lapsia ratkaisemaan ongelmatilanteita mm. kuvakorteilla. Lisäksi harjoittelemmme kuuntelemaan oppimista ja kuullun ymmärtämistä.

Yksikön toimintakulttuurin kuvaus, toimintakauden keskeiset periaatteet ja kehittämiskohde

- Varhaiskasvatustyön tavoitteita tukeva toimintakulttuuri luo suotuisat olosuhteet lasten kehitykselle, oppimiselle, osallisuudella, turvallisuudelle, hyvinvoinnille sekä kestäväälle elämäntavalle.
- Toimintakulttuurin ytimenä on oppiva yhteisö, joka kannustaa vuorovaikutukseen. Arvostamme leikkiä ja tuemme sen kehittymistä.
- Osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo näkyvät toiminnassamme joka päivä. Lapset otetaan mukaan muun muassa suunnittelemaan oman pienryhmässä toimintaa. Kaikki ryhmät saavat vuorotellen valita ruokalistalle oman suosikiruokansa. Kaikkia lapsia kohdellaan yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti. Heille annetaan mahdollisuus kehittää vahvuuksiaan ja saada tukea heille tarpeellisissa asioissa.
- Kulttuurinen monimuotoisuus ja kielitietoisuus ovat luonnollinen osa päiväkotien arkea, koska osa lapsista on monikielisiä ja he tulevat eri kulttuureista. Arjessa arvostamme ja hyödynnämme Suomen kulttuuriperintöämme ja kansalliskieliä, mutta myös ympäristön kulttuurista, kielellistä, uskonnollista ja katsomuksellista monimuotoisuutta. Päiväkodissakin ymmärretään kielen tärkeä merkitys oppimisessa, koska sen avulla rakennetaan lapsen identiteettiä ja edistetään sosiaalistumista omassa ryhmässä.
- Kehittämiskohteemme tänä vuonna ovat liikunta sekä itsestä huolehtiminen ja arjen taidot.

Laaja-alainen osaaminen

Varhaiskasvatuksessa luodaan pohjaa lasten laaja-alaiselle osaamiselle. Laaja-alainen osaaminen muodostuu tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon kokonaisuudesta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja sekä toimia tilanteen edellyttämällä tavalla.

*Tänä vuonna Poijussa nostetaan esiin kohta:
"Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot"*

Laaja-alainen osaaminen

- Ajattelu ja oppiminen: Liikumme, laulamme, luemme ja lorutteleme paljon. Keskustelemme ja annamme lapsille mahdollisuuden omiin ajatuksiin. Lapsi oppii parhaiten vuorovaikutuksessa leikin ja toiminnan kautta. Aikuinen osallistuu tarvittaessa leikkiin tai toimii taustalla sanoittaen tilanteita. Oppimista tapahtuu kaikkialla, koko päivän ja eri paikoissa.
- Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu: Hyvät tavat ja toisten kunnioittaminen ovat meidän perusarvojamme, joita harjoitellaan päivittäin. Sosiaalisiin taitoihin ja vuorovaikutukseen liittyvät mm. toisten huomioon ottaminen, tunteiden nimeäminen ja osoittaminen sekä avun pyytäminen.
- Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot: Hyvinvointi, turvallisuus ja kestävä elämäntapa ovat meille tärkeitä asioita. Harjoitteleme päivittäin itsestä huolehtimista ja arjen taitoja (mm. terveellinen ravitsemus, wc-hygienia, levon merkitys, pukeminen, riisuminen, omista tavaroista huolehtiminen).
- Monilukutaito ja tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen: Monilukutaitoa kehitämme yhdessä perheiden kanssa. Meillä lapset saavat tuottaa tekstiä saduttamalla, kertomalla tarinaa kuvakorteista, kuuntelemalla musiikkia ja tarinoita sekä laulamalla itse. Käymme näyttelyissä, konserteissa ja kirjastossa.
- Osallistuminen ja vaikuttaminen: Jokainen lapsi saa osallistua oman ikäryhmänsä toimintaan. Lapsen osallisuus toteutuu keskustelujen ja oman mielipiteen esittämisen kautta. Lapsilla on vaikutusmahdollisuus osassa toimintaa ja omaan itseen kohdistuvissa asioissa (esimerkiksi pienryhmän toiminnan suunnittelussa soveltuvien osin).

Oppimisen alueet

*Tänä vuonna Poijussa nostetaan esiin kohta:
"Kasvan, liikun ja kehityn"*

Helsinki

Oppimisen alueet

- Oppimisen eri osa-alueita ovat Kielten rikas maailma, Ilmaisun monet muodot, Minä ja meidän yhteisömme, Tutkin ja toimin ympäristössäni sekä Kasvan, liikun ja kehityn.
- Tänä vuonna olemme valinneet oppimisen alueista kehittämisen kohteeksi kohdan "Kasvan, liikun ja kehityn"
- Tätä tulemme toteuttamaan päivittäin liikkumiseen, ruokakasvatukseen, terveyteen ja turvallisuuteen liittyvien toimintojen avulla. Haluamme omalla toiminnallemme luoda pohjan lasten terveyttä ja hyvinvointia arvostavalle ja fyysistä aktiivisuutta edistävälle elämäntavalle.
- Liikuntaa toteutetaan arjessa päivittäin sekä sisällä että ulkona, ohjatusti liikuntasuunnitelmien mukaan sekä vapaasti liikkuen. Teemme tänä toimintakautena liikunnan määrää lapsille ja vanhemmille konkreettisemmaksi merkitsemällä liikutut tunnit ryhmätilojen seinillä oleviin taulukoihin.
- Ruokakasvatusta toteutetaan päivittäin aistien avulla monipuoliseen ja terveelliseen ruokaan tutustuen.
- Terveyteen liittyvistä arvoista ja valinnoista keskustellaan lasten kanssa. Kaikissa ryhmissä tarjotaan mahdollisuus riittävään lepoon.
- Turvallisuuden näkökulmasta lapsia opetetaan liikkumaan ja toimimaan turvallisesti niin ulkona (käytämme turvaliivejä, noudatamme liikenteessä erityistä turvallisuutta) kuin sisällä (keskustelemme yhteisistä säännöistä, jotka tukevat turvallisia tapoja toimia).

Yhteistyö ja viestintä

- **Huoltajien osallisuus**
- Huoltajille järjestetään yhteinen vanhempainilta sekä vasu- ja hyve4-keskustelut apsen ikä huomioiden.
- Viestintä toimii keskustellen, päiväkodin kotisivujen, ryhmätiloissa olevien fyysisten ilmoitustaulujen, Facebook-sivun, Juulia-järjestelmän sekä erilaisten viestintäsovellusten kautta.
- Vanhemmille lähetetään kuukausiraportti ryhmän toiminnasta
- Vanhempien ideat ja ajatukset otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon ryhmien toiminnan suunnittelussa
- **Monialainen yhteistyö**
- Monialaista yhteistyötä tehdään neuvolan, lastensuojelun, koulun ja seurakunnan sekä muiden vastaavien tahojen kanssa.

Dokumentointi, arviointi ja kehittäminen

Pedagogisen toiminnan arvioinnin tarkoitus on varhaiskasvatuksen kehittäminen sekä lasten kehityksen ja oppimisen edellytysten parantaminen. Toiminnan arvioinnin on oltava systemaattista ja säännöllistä, ja sitä pitää tehdä niin toimipiste- kuin ryhmätasollakin. Arvioinnin tulee perustua dokumentoituihin tosiasioihin ja arviointia tulee tehdä suhteessa varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteisiin sekä toimipisteen toimintasuunnitelmaan.

Pedagoginen dokumentointi

- Mitä ja miten arvioimme:
  - Toiminnan pedagogisuus näkyy jatkuvasti arjessa: vuorovaikutus lasten kanssa, ryhmässä vallitseva ilmapiiri, pedagogiset työtavat, toiminnan sisältö sekä oppimisympäristöt
  - Pedagogista arviointia tapahtuu jatkuvasti havainnoiden lapsia ja heidän toimintaansa syksyllä tehtyjen vasujen pohjalta.
  - Työntekijät arvioivat omaa toimintaansa päivittäin (tarvittaessa myös työyhteisön, esimiesten ja omistajien kanssa) ja muuttavat sitä tarvittaessa paremmin toimintaan sopivaksi.
  - Tiimipalaverissa ja keskusteluissa vanhempien kanssa arvioidaan ryhmien toimintaa.
  - Kasvattajayhteisön toimintaa arvioidaan varhaiskasvatuksen opettajien pedagogisista palaverissa kuukausittain.
  - Keväällä toimintaa arvioidaan laajemmin (vuorovaikutus alaisten kanssa, ryhmässä vallitseva ilmapiiri, pedagogiset työtavat, toiminnan sisältö sekä oppimisympäristöt).
  - Päiväkodin johtaja johtaa koko arviointiprosessia ja huolehtii, että arviointia tapahtuu ja että toiminta ja sisällöt ovat suunnitelmien mukaisia.
  - Kaikki suunnitelmat ja ohjeistukset dokumentoidaan mappeihin tai pilvipalveluihin.